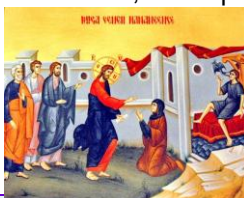

Grija părintească pentru copii și tineri

† Cuvânt la Duminica a 17-a după Rusalii, a Cananeencei

Copiii ca persoane umane în creștere sunt darurile cele mai scumpe ale lui Dumnezeu pentru părinți și pentru umanitatea întregă, care fără copii nu-și mai poate continua existența. Însă aceste daruri minunate, pentru istorie și veșnicie, trebuie cultivate cu multă atenție, multă iubire și multă răbdare. Nașterea, creșterea și educația copiilor sunt o lucrare sfântă de împlinire a omului prin iubirea față de cei mai apropiați semeni ai săi: soția, copiii, rudele, prietenii, vecinii, colegii și toți cei care îi cer ajutor. Creșterea copiilor în plan biologic și spiritual este și o maturizare a părinților în iubirea lor darnică, harnică și responsabilă. Copiii trebuie educați în duhul Evangheliei iubirii lui Hristos și al valorilor creștine, prin rugăciune și îndemn la viață sfântă și fapte bune. În acest sens, Sfântul Ioan Gură de Aur îndeamnă: „Părinții să se îngrijească nu de modul cum vor dobândi bani copiii lor, ci de modul cum vor dobândi evlavie și bogăție sufletească. Trebuie să-i educe astfel încât să nu aibă nevoie de multe lucruri, să nu se dedea dorințelor vremurilor de astăzi. Trebuie încă să cerceteze cu atenție când ies copiii lor din casă și când se întorc, unde se duc și cu cine se întovărășesc. Dacă nesocotesc aceste îndatoriri ale lor, vor da răspuns în fața lui Dumnezeu”. Modelând spiritual caracterul copiilor, părinții cultivă totodată bunătatea și noblețea lor părintească, astfel încât copiii buni devin fericire pentru părinți, iar părinții buni fericire pentru copii. În familie se cultivă spiritul comuniunii de iubire paternă, filială și fraternă, se formează personalitatea. După cum tatăl sau mama nu sunt în familie ființe impersonale, tot astfel nici copilul nu este în familie o ființă impersonală, ci o persoană unică și irepetabilă. Copilul are un chip și un nume, iar sufletul său este chemat la viață pe pământ și în ceruri, omul fiind creat după chipul lui Dumnezeu Cel veșnic viu. Cu ajutorul părinților și al celorlalți membri ai mediului familial și social, copilul își formează prima imagine despre lume și societate, cultivă dragostea de părinți și frați, respectul față de aproapele și de locurile natale. Caracterul copiilor nu se formează numai prin cuvinte și activități, ci și prin modul de viață al părinților, prin exemplul dat de aceștia. Legătura armonioasă și afectivă cu părinții, care este mai intensă la vârsta copilăriei, constituie componenta principală a formării copilului. Tendința copiilor de a-i imita pe părinți se menține chiar și atunci când aceștia își formează propriile familii. Îndeosebi legătura armonioasă dintre părinți și a copiilor cu părinții lor este cea mai bună temelie pentru dezvoltarea morală și spirituală a copiilor. Prin studiu, cu timp și fără timp, și activități educative, copiii valorifică cei mai frumoși ani ai vieții, folosind timpul în mod eficient pentru a deveni oameni înțelepți și competenți, buni și pașnici, harnici și darnici. Amin.

NEBUNIA OMULUI ȘI TĂCEREA LUI DUMNEZEU

Sfânta Liturghie este cea mai înălțătoare rugăciune, este rugăciunea care unește pe om cu Dumnezeu. Este unicul loc tainic care unește în tăcere pe om cu Dumnezeu. Este acel moment în care trebuie să ne așezăm în fața lui Dumnezeu și să tăcem înaintea Lui, pentru a-L lăsa pe Mântuitorul Hristos Să-și prezinte în mod tainic Evanghelia Sa. Doctrina rugăciunii ne învață că rugăciunea se desăvârșește în tăcere. Tăcerea are în acest caz o dublă semnificație: tăcerea ca ascultare și tăcerea care duce la unirea cu Dumnezeu. Omul ar trebui să-l povestească în rugăciune totul lui Dumnezeu și apoi să se lase copleșit în tăcere. O tăcere plină de încredere în Cel care ne-a ascultat toate problemele și care se va ocupa de acestea în cel mai bun mod posibil. Să nu uităm însă niciodată că, Dumnezeu în rugăciune nu e un simplu ascultător care nu are nimic de spus ci, el este cel cu care dialogăm. Rugăciunea nu trebuie să fie un monolog, ci în această rugăciune să fie implicat omul dar mai ales Dumnezeu. Rugăciunea trebuie să devină un adevărat dialog în care să fim convinși că fiecare dintre partenerii dialogului dorește să-l întâlnească pe celălalt, iar acest lucru se poate realiza doar când cei doi se ascultă unul pe altul. Dumnezeu nu e doar un ascultător static, ci un ascultător activ căruia trebuie să-i dăm posibilitatea de a ne răspunde problemelor care ne frământă. În tăcere trebuie să-L ascultăm pe Dumnezeu, dar trebuie să știm cum să ne comportăm, ce să facem spre a-L auzi cu adevărat. Este evident că în cadrul rugăciunii vor veni și ispitele, vocea diavolului care ne tulbură momentul acesta de comuniune cu Dumnezeu. În timpul rugăciunii ne vor veni în minte zeci de gânduri și în aceste gânduri ale noastre ne vorbește chiar Dumnezeu.

Sfinții Părinți identifică trei tipuri de gânduri în funcție de efectele acestora, astfel:

- gânduri ce vin de la Dumnezeu - care provoacă liniște și pace interioară;
- gânduri ce vin de la diavol - care provoacă agitație și frică, chiar stări de încordare fizică;
- gânduri proprii persoanei - care sunt gândurile ce ne distrag și ne fac superficiali în rugăciune și meditație.

† † †

Să ascultăm deci gândurile prin care Dumnezeu ne vorbește, urmărind efectele pe care le produc aceste gânduri și sentimente în noi, știind bine că atunci când acestea vin de la Dumnezeu, ne umplem de pace și de o bucurie profundă. Dumnezeu ne provoacă prin aceste gânduri liniștitoare și pline de pace, să ne adâncim în profunzimile noastre, să trăim zilnic viața noastră exterioară conformă cu profunzimea inimii noastre. Iar dacă acolo în inimă e liniște și la exteriorul ființei noastre vom manifesta o pace adevărată în relațiile cu aproapele. Trebuie să fim pregătiți să ascultăm în tăcere în continuare, cu răbdare, umilință și speranță în Dumnezeu.

SLUGĂ ȘI STĂPÂN

Omul despărțit de Hristos vrea să stăpânească lumea, în vreme ce omul care viețuiește în Hristos dorește să-i slujească. Cel dintâi crede că prin slujirea lumii rămâne neîmplinit, în timp ce creștinul vede în stăpânirea lumii pierderea asemănării cu Hristos. *Slugă* e un cuvânt din ce în ce mai incomod pentru gândirea omului modern. Te face să te gândești la un instrument, la o unealtă. A fi slugă înseamnă a fi la dispoziția cuiva. Avem alergie față de acest cuvânt, nu suportăm ca cineva să fie mai presus de noi. *Stăpân* e un cuvânt care ispitește. De multe ori ni s-a spus că e mai important să ne îngrijim de noi, să ne dorim o viață confortabilă și o carieră împlinită, că este esențial să nu uităm de noi și că trebuie să profităm cât mai mult de ceilalți, iar dacă observăm că ceilalți nu sunt interesați de propriile noastre împliniri, e bine să vestim: „*Trebuie să poți, știu că poți, să nu zici că nu poți*”, ca și când ne-ar interesa traseul lor. „*Fură-le timpul, joacă-te cu zilele lor, fă-le agenda*”, acesta este mesajul reușitei în viață. Adeseori se spune că nu poți aplica în viață ceea ce se vestește în biserică: *slujirea*. Pentru a răzbate în viață, ți se spune că e nevoie de agresivitate, individualism, competiție, în nici un caz nu e nevoie de slujire. Aceasta este gândirea lumii. Dar pentru un creștin adevărat, cea mai importantă faptă bună este slujirea. Ne aducem aminte din Sf. Evanghelie episodul în care doi ucenici ai Mântuitorului, Iacov și Ioan, îi cer să le dăruiască locuri de cinste în Împărăția Sa, unul de-a dreapta și altul de-a stânga Sa. Hristos le răspunde: „*Nu știți ce cereți*”. Prin acest răspuns, Mântuitorul a dorit să le arate că în Împărăția Cerurilor cel mai mare nu este purtat de ceilalți, ci îi poartă pe toți. Plecând de la avertismentul dat de Mântuitor, fiecare credincios să se roage mai întâi pentru ceilalți și în cele din urmă să se roage și pentru sine. În Biserică să fie pomeniți mai întâi cei de pe treapta de jos și pomenirea să fie încheiată cu cei din fruntea ierarhiei. Poate așa vom învăța că în această viață lupta trebuie dată pentru ultimul loc, căci acesta este primul în Împărăția Cerurilor. Biserica nu este împotriva stăpânirii, chiar ne cere să luptăm pentru ea, dar ea trebuie îndreptată către propria persoană. Ne cere să fim stăpâni pe propria fire, să nu fim înfrânți și robiți de nici un păcat. Dacă se întâmplă să fim promovați, trebuie să știm că suntem puși nu spre stăpânire, ci spre mai multă slujire. S-a spus că sub un singur chip ne este permis să privim de sus, numai atunci când întindem mâna spre a da ajutor. Important este ca în orice funcție de conducere am ajunge să nu uităm de unde am plecat și să rămânem creștini în adevăratul sens al cuvântului și, mai ales, să nu uităm că o funcție de conducere nu este niciodată veșnică, ci este vremelnică. Una este robul social, sluga, și alta este să fii robul lui Dumnezeu, care trăiește libertatea absolută fără să aibă frică de moarte.

† *Vitejie înseamnă a te apăra pe tine de vrăjmași, iar omenie înseamnă a-l apăra pe vrăjmaș de tine.*

☼ *Să nu vă plângeți de furtuni, de încercări și de suferințe. Nu le urâți, ci vă pregătiți să le puteți birui.*

† *Nu este un biruitor mai mare pe pământ, decât acela care se biruiește pe sine însuși și domnește asupra patimilor sale.*

† *Fă-i prietenului tău bine, ca de rău să-l ferești, iar dușmanului tău fă-i bine, ca să poți să-l cucerești.*

SIMPLITATEA

Cât de mult am reușit noi, oamenii, să complicăm totul, în condițiile în care viața noastră ar trebui să fie atât de simplă, de firească și de naturală, fiindcă Stăpânul și Creatorul ei, „Calea, Adevărul și Viața”, este atât de simplu, de modest, de normal și de firesc „după vorbă, după port”. Am devenit atât complicați, amestecând lucrurile. Ne sunt plăcute și agreeate situațiile încurcate, căile întortocheate. În postmodernitatea târzie, simplitatea, în toate formele ei, este echivalată cu prostia, cu ignoranța și chiar cu aroganța. Cu cât simplitatea este mai prezentă în viața cuiva, cu atât scade interesul social față de el. Însă, dintru început n-a fost așa. Simplitatea a avut o altă categorisire. Dar nu pentru că nu existau motive de dezacord și atunci, ci pentru că ea se impunea cu mai multă forță și naturalețe în stilul de viață, mai ales în comunitățile rurale, în jurul Părintelui duhovnicesc și al Evangheliei. Și totuși, simplitatea vieții este, și astăzi, ca oricând, o șansă. O șansă mare, rară. Un bine de care ne dezicem mult prea ușor. O floare discretă dar concretă căreia, însă, nu-i intuim prezența din pricina uscăciunilor care ne bântuie existența. Se spune despre modestie și smerenie că este capacitatea și puterea omului de a-și ține locul, adică de a se mulțumi cu ceea ce este și cu ceea ce are. Iar aceasta se poate realiza numai fiindcă smerenia este simplitate. Dar nu o simplitate retrogradă, din punct de vedere cultural, social, axiologic, ci o simplitate care are în manifestarea ei o nobilă atitudine față de valorile vieții. Iar această atitudine își trage seva din izvoarele nesecate ale rațiunilor dumnezeiești care stau la baza creaturilor. De aceea, simplitatea își găsește loc numai în sufletul curat sau golit de patimi. Despățimirea înseamnă, astfel, o detașare voită de complicațiile inutile ale vieții și revenirea la simplitatea firească a harului din noi. Altfel, simplitatea nu-i prostie. Dimpotrivă, ea se însoțește cu cea mai profundă putere și autentică purtare rațională a omului. Numai atunci când omul va reuși să depășească analizele de suprafață ale lucrurilor, trecând dincolo de crusta lor înșelătoare și tare complicată, se va putea bucura foarte de toate bogățiile nebănuite ale simplității. În acest sens, se spune despre simplitate că este cel de-al șaselea simț al omului și ochiul lui veghetor, prin care poate întrevea ierarhia valorică a lucrurilor. De aceea, omul simplu nu se complică nicicând. Nu se complică de dragul frumosului, al liniștii și al păcii, al bucuriei și al prospețimii, al blândeții și al onestității, tot atâtea stări de spirit de care se bucură neîncetat. Astfel, simplitatea îl poate crește pe om la măsurile lui Iisus Hristos, Cel care a zis: „*Fericți cei săraci cu duhul, că a lor este Împărăția cerurilor*” (Matei 5, 3). Omului sănătos, simplu și firesc, îi sunt necesare, neapărat, trei lucruri:

- Să-și cunoască locul, rostul și folosul!

- Să-și facă datoria, împlinindu-și obligațiile!

- Să aibă răbdare, fără a complica, deloc, lucrurile!...

Dacă vrem să trăim în pace și prietenie, în armonie și bunăvoință între noi și vecinii noștri, trebuie să cultivăm trăsături pozitive, calitativ superioare ale omului. În acest scop să ne propunem să vorbim frumos. Să creăm în familie, la locul de muncă, în societate, o atmosferă plăcută, optimistă, un mic rai pe pământ, care ne va ajuta să devenim mai fericiți.